

"Моя мала Батьківщина"

Моє рідне село Маринин

Моє Полісся

Мій рідний край, моє Полісся,
Тебе люблю я над усе.
Там над Случем ти простягнувся,
Він води з сходу нам несе.

Ось давній замок над рікою,
Там сам Хмельницький побував,
Він всіх дивує сивиною.
Це наш народ все збудував.

Яка природа незрівнянна!
Швейцарія - прозвала ми.
Зозулі пісня довгожданна,
То крики чайки, то сови.

Азалії пахучі квіти
Нас всіх чарують навесні.
Усі дорослі і всі діти
Йдуть слухати твої пісні.

*(М.А.Храбан – вчителька
Марининської ЗОШ І-ІІІ ступенів)*

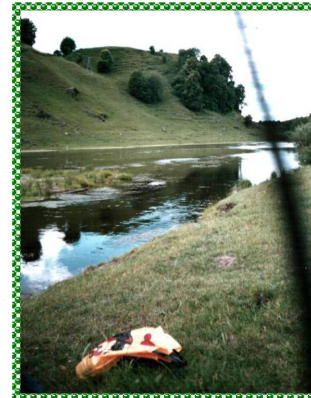
Історія села Маринин

*Маленька крапелька
величної держави -
моє село, багато є таких!
Зазнало лиха, бідувань і слави
Воно живе і вічно буде жити!*

Хоча село Маринин невелике за територією, але його населяють добрі та працьовиті люди, які прагнуть зробити його зручним і впорядкованим.

Наше рідне село Маринин розквітле, уквітчане оксамитно-темними стежками, стеляться городи, подвір'я й будинки незабаром будуть потопати у сніжно – білій заметілі вишневого і яблуневого квітування, мабуть завдяки цьому всьому наше село стало відомим далеко за межами району та області.

Маринин – мальовниче село, розміщене на лівому березі річки Случ за 38 км. від райцентру Березне. Село налічує дворів, а чисельність населення становить. Вперше Маринин згадується в письмових джерелах в 1577 році, як містечко з князівським замком. Сліди князівського замку засвідчують про набагато більшу його історію. Замок як помістя належав князеві Богушу Федоровичу Корецькому, який він заповів сину своєму князю Якиму.

До повноліття його призначив опікуном над всіма помістями своїми в особі свого родича князя Михайла Олександровича Чарторийського.

Архівні дані свідчать, що в селі Маринин існував православний чоловічий монастир, який разом з Корецьким, який був заснований князем Богушем Федоровичем

Корецьким в другій половині 16 століття. Про цей монастир згадується в акті від 1579 року 21 червня. Зараз в урочищі Вал над Случем на місці колишнього чоловічого монастиря лише самотньо стоїть безсмертний хрест.

Цікавою є історія походження назви села Маринин. В селі ходять різноманітні легенди в яких згадується княгиня Мар'яна чи Марена. Є легенда, в якій згадується, що княгиня Мар'яна кохала простого селянського хлопця. Але батько Мар'яни не дозволив їм одружитися. Тоді закохані пішли в ліс поблизу села і кинулися з високих гір, перетворившись на соколів. З тих пір гори називаються «Соколиними», а село в честь княгині Мар'яни – Маринин.

З історією села Маринин пов'язані імена Олексія Марковича Ковшуна і Дмитра Павловича Панчука. Олексій Маркович Ковшун до війни був на посаді голови сільради у селах Великий Скит Хмельницької області та Антопіль Рівненської області. Дмитро Павлович Панчук, лейтенант Червоної армії, поранений і контужений залишився в тилу ворога. Він добирається до рідних Рівок (Хмельницька область). У жовтні 1942 року на базі підпільних груп, що діяли в селах Ганнопільського куша Хмельницької обл. Панчуком був створений партизанський загін ім. В.І. Чапаєва. Командиром взводу в цьому загоні був Ковшун О.М. Партизанський загін діяв на території Хмельницької, Рівненської і Житомирської областей. У квітні 1943 року чапаєвці за наказом командування влилися у загін ім. Кірова, що входив у з'єднання І.І.Шитова. Панчук згадував, що його загін провів більше 30 бойових і диверсійних операцій. Було пущено під укіс більше 20 німецьких залізнодорожних ешелонів з живою силою і військовою технікою противника, знищено більше 24 тисяч німецьких солдат і офіцерів.

В кінці квітня 1943 року партизанський загін розмістився на хуторах села Маринин, неподалік лісу.

На залізничну станцію Городниця, що за 14 кілометрів від Маринина, прибув великий загін гітлерівців. Очевидно, він призначався для посилення охорони станції та залізниці, але в цьому необхідно було впевнитись. Панчук наказав О.Ковшуну якнайшвидше розвідати склад ворожих гарнізонів, їх розташування, спорудження оборонних комунікацій. Зробити це було бажано без сутички з ворогом.

На світанку наступного дня розвід-група повернулася на один з хуторів Маринина у свій загін. Завдання було виконано. Вони дізналися про місце розташування штабу карального загону, виявили мінометні та кулеметні точки. Усе було занесено на топографічну карту. Та відпочити не вдалось. У небо злетіли ракети. На хутір з трьох боків посунули німці. Партизани зайняли кругову оборону і відкрили зустрічний вогонь по наступаючих. Ковшун отримав наказ стримувати противника на головному напрямі, поки інші партизани відійдуть до лісу. Тут його і наздогнала німецька куля. Він помер відтяжкої рани. Партизани поховали Олексія на місці подвигу з усіма почестями.

8 травня 1965 року його могилу було привезено в село Маринин, встановлено обеліск. Тодішній піонерській дружині школи було присвоєно ймення партизанського месника. Дружина Ковшуна – Ярина, яка проживала у селі Великий Скит, довгий час вела переписку із піонерами і комсомольцями місцевої школи.

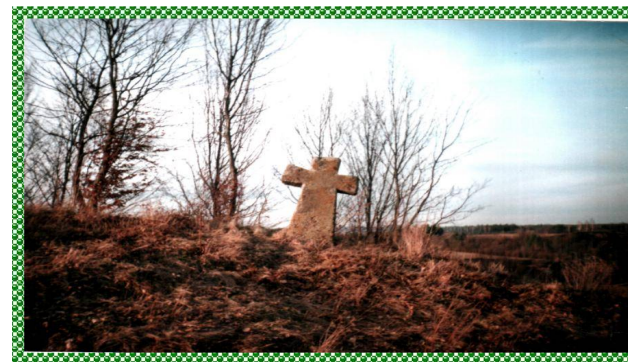
*Стоїть солдатський обеліск,
на обеліску сонця блиск.
Ти принеси сюди, як всі,
осінні айстри у росі.
Під обеліском зупинись:
Солдатській славі уклонись.*

Грицько Бойко

В X столітті територія Маринина увійшла до складу Київської Русі. Розвідкою археолога Ю.М. Нікольченка у 1974 році на південно-західній околиці села на високому лівому березі річки Случ виявлено давньоруське городище XI – XIII століть. Воно мало овальну форму розміром близько 50x85 метрів, оточене кільцевим валом, що зберігся до висоти 0,6 – 0,8 метра. Стародавні легенди розповідають про перебування в Маринині монголо – татар. Зокрема згадується , що сусіднє село Більчаки виникло тоді, коли монголо-татари спалили місцевий князівський замок. Після цього окремі вцілілі жителі Маринина перебралися на правий берег Случа і заснували там Більчаки.

Древні архівні факти свідчать, що в селі Маринин існував православний чоловічий монастир, який разом з Корецьким і Городищенським був заснований князем Богущем Федоровичем Корецьким у другій половині XVI

століття. Про цей монастир згадується в акті від 21 червня 1579 року, – в заповіті князя Богуша Корецького, воєводи землі Волинської, старости Луцького, Братцлавського і Вінницького, де він наказує своєму сину князю Якиму, щоб ні він сам , ні нащадки його не віднімали засновані їм монастирі: Корецький , Марининський , Городищенський. До теперішнього часу в урочищі Вал на місці колишнього монастиря стоїть одинокий кам'яний хрест, як німий свідок тих далеких епох.

З історичних джерел відомо, що в XVI столітті Маринин входив до Хубківської волості Луцького повіту. В числі приписаних до Губківського замку із 16 населених пунктів входило і містечко Маринин.

Маренинський монастир

З-під каменя – люстерко джерела
Ще світиться. В осінній порожнечі
Майнуло біле видиво крила.
То пташка, а чи, мо, душа чернеча?..

Самотній хрест вікує на межі,
Цвіте мороз, кривавиться шипшина...
Тут ордами проходили чужі,
І від своїх лишалася руїна...

Не дзвонять дзвони у монастирі,
Вже монастир – затоптана могила...
І тихо бродить по сумній горі
Безсмертна постать князя Богумила...

Людмила Литвинчук

Історичні джерела повідомляють, що в 1801 році на кошти прихожан в селі Маринин була побудована церква в ім'я Преображення Господня. Будівля була дерев'яною на кам'яному фундаменті та покрита залізом. В 1857 році храм був відремонтований за казенний рахунок, а 1881 році пофарбований на кошти прихожан. При церкві в 1882 році була побудована дерев'яна дзвіниця.

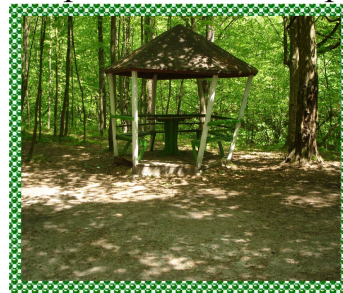
Дані опису церковного майна 1806 року свідчать, що священник отримував 300 карбованців, дяк – 50 карбованців, паламар – 38 карбованців, проскурниця – 16 карбованців. Крім того, для священника, на кошти прихожан на церковній землі було побудовано дім на чотири кімнати з коморою і кухнею. До цього приходу

відносились села: Більчаки в двох верстах, Глибочок в шести верстах і Кленове в двадцяти верстах. На початку 80 років XIX століття існувало 138 дворів і нараховувалось 1067 прихожан. До цього приходу була приписана церква в селі Устя, що в семи верстах звідси.

Церква в ім'я Преображення Господня є пам'яткою архітектури і охороняється законом.

Відразу за селом - древньоруське городище, за словами екскурсиводів чи не найкраще збережене з тих, що є в Україні. Наше Полісся, на думку вчених, було якщо не колискою Русі, то однією із вервечок, що виколихувала її. Далі по скелястій стежці входимо в дубово - грабовий ліс і насолоджуємось ботанічним та геологічним розмаїттям. Переходимо сім струмків із джерельною водою, два з яких

з відчутними слідами родону. Тут можна напитися солодкої цілющої води з – під каменя, на тріщинах якого закріпився корінням клен.

На лівому березі річки Случ видніється каоліновий кар'єр та завод. Ще десятиріччя тому тут виготовляли порцеляновий посуд, який був відомий не тільки в Україні, а й далеко за її межами, зокрема в Канаді. Розробка кар'єру почалася ще за часів панської Польщі. В наші дні добування сировини велося науковообгрунтовано, непорушуючи екологічної рівноваги в цій місцевості.

Мандруючи селом понад річкою, далі до села Більчаки ми бачимо на протилежному березі в річку впадає потік, що протікає в глибокому яру – урочище “Щербовець”, що знаходиться між селами Більчаки та Маринин.

Цей непримітний потік знаменитий тим, що живиться він родоновими джерелами, єдиними в цій місцевості. Родонові джерела спостерігаються в урочищах “Вал”, “Лиха слухба”, “Майдан”. На площі 3 га поблизу села Більчаки розміщена гідрологічна пам'ятка місцевого значення “Більчаківські джерела”. Вода збагачена родонами має цілющі властивості. Відомо дві групи родонових вод: перша формується на продуктах вивітрювання кристалічних порід і являє собою маломінералізовані води атмосферного походження, друга формується у глибоких тріщинах тектонічних розломів. Родонові води є супутниками великих гранітних плато, які в цій місцевості підходять близько до поверхні землі.

Головною ознакою цієї місцевості є те, що тут дуже багато підземних маленьких джерелець, які вибиваються з-під каменів. Внизу біля берега річки велика піщана віспа. Понад річкою ростуть кущі ліщини. Тут, серед осоки, заховалось маленьке озерце покрите ряскою, де можна

зустріти диких качок, білих лелек. Покрита білим килимом трав, кущів шипшини височіє Дзвонецька гора. Тут під покровом піску знаходиться кар'єр рудної глини. На горі зустрічаються такі лікарські рослини: звіробій, материнка, печіночниця, кропива, полин.

Так як гора піщана, на ній гніздяться берегові ластівки, вміло будуючи свої гнізда в піску. На Дзвонецькій горі є давня єврейська могила, на якій стоїть великий піщаний хрест. Місцеві жителі розповідають легенду про Дзвонецьку гору. З легенди ми дізналися про те, що якщо в сонячну погоду прикласти вухо до землі, то чути відголос дзвонів, тому назвали її "Дзвонецькою".

Йдемо закинутим колишнім кар'єром по видобуванню каменю. Вверх угору пролягає дорога, яка веде до села Губків.

Пройшовши далі, немов з-під землі перед нами виростає висока Князь-Гора, яка стрімко обривається до річки. На її вершині залишки древлянського городища та рештки старого замку-фортеці, що надають мальовничому пейзажу особливої привабливості. Півстоліття тому тут було побудовано замок. Біля підніжжя схилів серед приземкуватих рослин виділяється своєю висотою (понад 1,5 м) черсак лісовий – міцна розгалуджена рослина, вкрита гострими колбочками. Листки черсака зрослися у трикутні чашки. Черсак ще називають ворсувальною шишкою, бо шипуватим суцвіттям колись наводили ворс на сукно. Зустрічається тут і ковила, рідкісна рослина шавлія лучиста. Над заплавою піднімаються круті схили з численними виходами гранітів. Величезні брили ховаються під наметом густого грабового лісу. Камені подекуди майже суцільно вкриті мохами. Тут же ростуть специфічні

скельні папороті, зокрема багатоніжка – солодка папороть, півники.

З тріщин скель визирає невисокий асплений волосовидний і північний. Перший зустрічається частіше. Коли перисті листочки спадають, залишаються голі, темно-коричневі, блискучі стержні схожі на жмут кінського волосу. На гранітних скелях, добре прогрітих сонцем, рожевіють подушечки чебрецю. Над самою річкою зустрічаються кущі чебрецю, кущі таволги середньої – красивого чагарника, поширеного в Карпатах, на Кременецьких горах і дуже рідкісного на рівнинній частині України. Тут ще ростуть терен, глід, вовчі ягоди, полин.

Для нашої місцевості характерні дубово-грабові ліси. Зрідка забіліє стовбур берези, серед могутніх дубів. Трапляється черемха, а в трав'яному покриві – бруслина. Піднімаємося ще вище і постають перед нами типово польські дубово - соснові ліси.

Та ось ніби спалахнув серед зелених кущів весь підлісок, палає жовто-оранжевим полум'ям. П'янить приємний, трохи різкуватий аромат. Це і є родендрон жовтий, а ще називають цю рослину азалія понтійська. Батьківщина цієї рослини Кавказ та Мала Азія.

На Україні облюбувала лише маленький клаптик в східній частині західного Полісся. Вперше тут знайшов азалію понтійську пейзажист, ірландець Дісней Ніклер, який багато років працював на Поліссі. Як Кавказький житель потрапив на Полісся сказати важко. Легенда говорить про те, що посадила тут цю дивовижну рослину дочка татарського хана-завойовника, яка тужила за своєю Батьківщиною. Більшість вчених вважає, що родендрон жовтий реліктотичного періоду, далекого благодатного часу, коли субтропічний клімат панував на території України.

Зустрічається в лісі кизильник чорноплідний та лілея лісова. Весело стрибає з гілки на гілку білочка, шукаючи собі їжу. Порита земля свідчить про те, що тут водяться дикі кабани. При виході з лісу знаходиться урочище “Соколині гори”.

Сільську раду очолювали

Шекель Андрій Васильович - 1957-1959 рр.

Криворучко Клим Карпович - 1959-1960 рр.

Лашта Максим Павлович - 1960-1961 рр.

Бондар Ничипор Йосипович - 1961-1962 рр.

Корольчук Степан Онуфрійович - 1962-1963 рр.

Шекель Федір Павлович - 1963-1969 рр.

Мельничук Михайло Макарович - 1969-1970 рр.

Власюк Микола Федорович – 1970 – 1974 рр.

Комар Василь Петрович – 1974-1984 рр.

Власюк Ніна Іванівна – 1984-1989 рр.

Кокота Петро Андрійович – 1989- 2006 рр.

Суходольська Надія Петрівна – 2006-2015 рр.

Коваль Юрій Миколайович 2015

З історії розвитку СВК «Світанок» с. Маринин

У 1948 році за вказівкою районного комітету КПРС в с. Маринин почалося заснування колгоспу. Остаточо колгосп було організовано в 1949 році.

З перших років заснування колгосп мав назву ім. Жданова. До його складу входила територія с. Маринин та хутір Майдан. У 1949 р.в к-пі нараховувалось 200га землі, 6 голів ВРХ, які стояли в клунях людей, оскільки к-сп ще не мав приміщень. Згодом звозили дерево і будували колгоспні будинки. Перший зведений будинок - це конюшня, в якій нараховувалось 40 коней. Пізніше звели приміщення для волів (20 голів) та вівців (20 голів).За 1 рік збільшилась кількість ВРХ до 20 голів, яку доглядала 1 людина.

Засновником к-пу ім. Жданова був Власюк Адам Сергійович. На території Марининської сільської ради розташоване с.Більчаки. В один і той же 1948р. почалося заснування к-пу в с.Більчаки. Колгосп мав назву ‘ЧОріччя ВЛКСМ’ його засновником був Бондар Ничипір Йосипович.

У 1951р. колгоспи були об’єднані в один колгосп ім: Жданова.В с.Маринин була бригада №1, в с.Більчаки - бригада №2.

У 1953р. за колгоспом закріплено 2675,4 га землі, про що свідчить “Державний акт на вічне користування землею колгоспами” №543332.

У 50-тих роках в к-спі вирощувались жито, пшениця, овес, картопля.Всі роботи по вирощуванню і збору урожаю виконувались вручну. На польових роботах працювало 4 ланки по 15 чоловік (згодом 25 чоловік) в кожній.

П’ять років з початку заснування колгоспники працювали безкоштовно. А за придбані гроші в колгосп купували ВРХ, техніку.

З МТС с.Бистричі після збору урожаю приїжджала молотарка, за яку теж давали повну плату. Пізніше колгоспникам за один трудовень нараховували 200гр. зерна.

З 1953 року в к-пі почали вирощувати льон, буряк. Перша машина яка була придбана в колгосп, була полуторка. В 1961-63рр. коли уже вирощувався льон, колгосп 3 роки підряд займає 2 місце в області по вирощуванню льону. За це було одержано 3 грузових машини. Саме у ці роки колгосп був мільйонером. У 60-ті роки стімко відбувається розвиток колгоспу. Визначено напрямок господарства: льоно-картопляно-зерновий з розвитком тваринництва. Основною технічною культурою є льон. Також вирощують гречку, горох, люпин, кукурудзу, віку, цукровий буряк, кормові гарбузи, ячмінь.

Праця, яка заслуговує уваги

Бондарчук Федір Парфенович

Народився 1 травня 1926р в с. Маринин Березнівського р-ну Рівненської обл. Закінчив 7 класів школи. У кінці 1944 року пішов в ряди Радянської Армії. Служив в Сталінграді, Ставрополі, під Москвою. Одружився в 1950 році. Має двоє дітей. Працював бригадиром рільничої бригади з 1951 по 1977рік. Бригада вирощувала льон, картоплю, хміль, зернові культури. За сумлінну працю Бондарчук Ф. П. нагороджений орденом « Знак пошани»(1966р.), орденом «Жовтневої революції» (1971 р.), багатьма медалями.

Федір Парфенович працював завфермою з 1977 року по 1986 рік. З 1986 рокуна заслуженому відпочинку.

Тимощук Софія Антипотівна

Народилася 20 грудня 1930 року в с Маринин в багатодітній сім'ї. В 1938 році закінчила 1 клас польської школи, з 1939р. - 3 класи радянської школи. В1949 році розпочала свою трудову діяльність робітницею в колгоспі “Світанок”. Одружилася в 1953 р. Народила троє дітей.

З1953 року очолювала ланку льонарів. В 1954 році з делегацією Березнівського району побувала на виставці досягнень народного господарства в Москві.

В 1971 році отримала орден «Трудового Червоного прапора».

В 1985 році вийшла на пенсію.

Вознюк Віра Омелянівна

Народилася в 1932 року в с . Маринин. Закінчила 4 класи школи. Працювала ланковою рільничої бригади колгоспу «Світанок». Її ланка вирощувала високі врожаї льону, хмелю, картоплі, кукурудзи.

За добросовісну сумлінну працю нагороджена орденом Леніна, орденом «Жовтневої революції», медалями.

Збережімо пам'ять про подвиг

Комар Прокіп Герасимович

Литвинчук Євдоким Юхимович

Сухляк Павло Ксенофонович

Власюк Іван Антонович

Чернюк Микита Терентійович

Сухляк Михайло Миколайович

Сухляк Василь Володимирович

Кокота Зосим Терентійович
Сиротюк Юхим Тодотович
Мельник Сергій Андрійович
Бондар Олександр Іванович
Кручок Степан Васильович
Сиротюк Іван Сергійович
Лашта Максим Павлович
Шевчук Микита Кирилович
Бурченя Тарас Григорович
Шекель Левко Мусійович
Сухляк Тимофій Іванович
Шекель Василь Степанович

Матеріал підготувала : вчителька Марининської ЗОШ
I-III ступенів М.А. Храбан

2015 рік